

Spoorbouw (K1002)

Servicedocument – Afnamevorm: Praktijkexamen

Uitgever: Exalo Media
Versie: 2026-03

Auteursrechtwaarschuwing

© Exalo Media. Alle rechten voorbehouden.

Dit document bevat inhoud die beschermd wordt door het auteursrecht. Exalo Media bezit het auteursrecht op de tekst, afbeeldingen, grafieken, en andere inhoud die in dit document worden weergegeven, tenzij anders aangegeven.

Niets in dit document mag worden verveelvoudigd, verspreid, overgedragen, tentoongesteld, gereproduceerd, of op enige andere wijze gebruikt worden zonder de uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Exalo Media. Het is strikt verboden om de inhoud van dit document te wijzigen, aan te passen of te vertalen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Exalo Media.

Exalo Media behoudt zich het recht voor om juridische stappen te ondernemen tegen personen of entiteiten die inbreuk maken op het auteursrecht van dit document.

Voor toestemming om de inhoud van dit document te gebruiken, neem contact op met:

Exalo Media
info@exalo.nl
<https://exalo.nl>

Examenmatrijs D1-K1

D1-K1: Ontwerp, werkvoorbereiding en uitvoering van spoorconstructies	
Complexiteit:	De beginnend beroepsbeoefenaar heeft bij spoorbouw te maken met verschillende vakdisciplines om uiteindelijk veilig spoorverkeer te realiseren. De verwevenheid van factoren zoals de spoortracing, de onderbouw- en bovenbouwconstructie, wissels en kruisingen maken het werk complex omdat ze allemaal invloed hebben op het ontwerp, de werkvoorbereiding en de uiteindelijke uitvoering van de spoorconstructie. Hij werkt voor een deel volgens standaard werkwijzen en voor ander deel naar eigen inzicht. Hij moet beschikken over brede en specialistische kennis en vaardigheden wat betreft ontwerp, werkvoorbereiding, uitvoering en revisie van spoorconstructies, vakoverstijgend kunnen denken en inzicht hebben in procedures en regelgeving.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid:	De beginnend beroepsbeoefenaar werkt zelfstandig en is verantwoordelijk voor het uitvoeren van de werkzaamheden. Hij stemt af met interne collega's, de uitvoering, de opdrachtgever, leveranciers en onderaannemers. Hij ontvangt leiding van en legt verantwoording af aan zijn leidinggevende.
Examenvorm:	Praktijkexamen Het praktijkexamen is een afsluitende toets waarbij de kandidaat in een realistische werkomgeving aantoont de vereiste kennis, vaardigheden en professionele houding te beheersen. De beoordeling vindt plaats aan de hand van vooraf vastgestelde criteria en richt zich op zowel het proces als het eindresultaat.

Werkproces: D1-K1-W1			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Werkt spoorontwerpen uit	De beginnend beroepsbeoefenaar werkt spoorconstructies uit naar ontwerp- en bestektekeningen, signaleert mogelijkheden, stemt af over eisen en uitvoeringswijzen, controleert informatie, levert bij aan contractdocumenten, en overlegt met deskundigen.	De beginnend beroepsbeoefenaar overlegt tijdig met leidinggevenden en derden, kiest materialen, formuleert een haalbare volgorde, voert werkzaamheden nauwkeurig en efficiënt uit, toont inzicht in spoorconstructies en disciplines, werkt snel en precies bij computertekeningen, en hanteert bedrijfsprocedures, eisen, ontwerpcriteria en wettelijke voorschriften.	De ontwerpen zijn uitgewerkt naar bestek-/contracttekeningen. Spoorconstructies zijn uitgewerkt. Er is een bijdrage geleverd aan het bestek/contract.

Werkproces: D1-K1-W2			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Voert werkvoorbereiding aan spoorconstructies uit	Na gunning werkt de beginnend beroepsbeoefenaar contract- en werkdocumenten uit, raadpleegt bestek, tekeningen en projectinformatie, en bereidt de uitvoering voor door planning, inzet en middelen te bepalen, afstemming over bouwplaatsindeling en veiligheidsplan, en overleg met leidinggevenden, deskundigen, leveranciers en opdrachtgever over werkproces, wijzigingen en informatie-uitwisseling, met focus op tijd, geld en kwaliteit.	De beginnend beroepsbeoefenaar overlegt tijdig met leidinggevenden en collega's, raadpleegt deskundigen en leveranciers, brengt ideeën in, formuleert uitvoeringsvolgorde, kent materialen en middelen, bespaart kosten, voert werkzaamheden nauwkeurig uit, controleert gegevens, toont technisch inzicht en werkt volgens procedures, ontwerpcriteria en wetten.	Werkdocumenten zijn gemaakt, uitvoeringsvolgorde is vastgelegd, inzet en afroep van materialen, materieel, mensen en middelen is in overzichten vastgelegd. Knelpunten en onzekerheden zijn in kaart gebracht. Het veiligheids- en gezondheidsplan is opgesteld.

Werkproces: D1-K1-W3			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Voert maatvoering voor spoorconstructies uit	De beginnend beroepsbeoefenaar markeert de plaats van projectonderdelen en maakt de maatvoering zichtbaar met markeringsvormen en registratie; bij complexe of grote spoorconstructies schakelt hij in overleg met de leidinggevende een specialist in.	De beginnend beroepsbeoefenaar overlegt tijdig, analyseert projectinformatie, vertaalt deze voor de maatvoering, gebruikt meetapparatuur nauwkeurig, controleert gegevens, handelt volgens procedures, contracten, voorschriften en wetgeving, en toont inzicht in infra- en meettechniek.	De maatvoering van onderdelen van het spoorproject is aangegeven/uitgevoerd en gecommuniceerd.

Werkproces: D1-K1-W4			
Titel werkproces	Uit te voeren	Aanwijzingen voor de opdracht	Resultaat
Voert revisiewerkzaamheden voor spoorconstructies uit	De beginnend beroepsbeoefenaar ontvangt of verwerkt revisiegegevens, laat deze controleren door de leidinggevende en past ze toe in bestaande tekeningen, die hij controleert op eisen van de opdrachtgever.	De beginnend beroepsbeoefenaar toont technisch inzicht en begrip van spoorconstructies, is vaardig in computertekenen, hanteert meetapparatuur en middelen nauwkeurig met goede oog- en handcoördinatie, noteert revisiegegevens zorgvuldig, maakt correcte digitale werktekeningen en volgt bedrijfsprocedures, voorschriften en wettelijke richtlijnen.	De revisiegegevens zijn opgenomen en gecontroleerd. De gegevens zijn verwerkt conform de eisen van de opdrachtgever.

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle kerntaken en werkprocessen	Beoordeling praktijkexamen	De examinerator beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen op basis van vastgestelde beoordelingscriteria die betrekking hebben op de vakinhoudelijke uitvoering. Het bewijsmateriaal ondersteunt de beoordeling, maar is niet zelfstandig beslissend. Beoordelen gebeurt aan de hand van een puntenschaal: - O = onvoldoende (0 punten). Wanneer het criterium niet op een acceptabele manier is uitgevoerd, zoals gewenst is in de beroepspraktijk. - V = voldoende (1 punt). De uitvoering van het criterium voldoet aan het niveau dat van de beginnend beroepsbeoefenaar kan worden verwacht. - G = goed (2 punten). De uitvoering van het criterium is bovengemiddeld goed en daarmee meer dan de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen of kunnen. De behaalde punten worden opgeteld. Met de omzettingstabel wordt er een eindcijfer berekend (eventueel met OVG-schaal).

Examen		
Werkprocessen	Inhoud	Aanwijzingen
Alle kerntaken en werkprocessen	Het examen bestaat uit het uitvoeren van het praktijkexamen	De examinerator observeert en beoordeelt de uitvoering van het praktijkexamen tijdens het werken. Tijdens of direct na de uitvoering kan de examinerator de student kort bevragen ter verduidelijking van gemaakte keuzes en uitgevoerde handelingen. Deze toelichting is ondersteunend van aard en maakt geen afzonderlijk beoordeeld onderdeel van het examen uit.

Toelichting bij dit servicedocument

Dit servicedocument geeft een beknopt overzicht van de opbouw en inhoud van het exameninstrument. Het document is bedoeld om opleidingen en examencommissies te helpen bij de **oriëntatie op het examenproduct**.

Omdat exameninstrumenten zelf niet vrij gedeeld kunnen worden, biedt dit servicedocument inzicht in onder andere:

- De structuur van het examen
- De relatie met het kwalificatiedossier of keuzedeel
- De toetsmatrijs
- De manier van beoordelen

Op basis van deze informatie kunnen opleidingen doorgaans goed beoordelen of het exameninstrument aansluit bij hun onderwijs en examinering.

Voorbeelden van examenmateriaal

Wilt u een beter beeld krijgen van de manier waarop Exalo examens ontwikkelt? Op onze website vindt u een aantal **voorbeelddocumenten** die laten zien hoe examens, beoordelingsformulieren en instructies zijn opgebouwd.

Deze voorbeelden zijn te vinden via: <https://exalo.nl/ons-concept/>

Veelgestelde vragen

Veel praktische vragen van opleidingen gaan bijvoorbeeld over:

- Hoe een exameninstrument wordt ingezet in de praktijk
- Hoe de beoordeling is opgebouwd
- Welke documenten worden meegeleverd
- Hoe het vaststellen door de examencommissie werkt

Op de productpagina van elk exameninstrument vindt u daarom een **uitgebreide FAQ** met antwoorden op de meest gestelde vragen.

Afnamevorm van het examen

Exalo Media ontwikkelt exameninstrumenten met een afnamevorm die past bij de aard van het werkproces of het keuzedeel. Afhankelijk van het examen kan dit bijvoorbeeld bestaan uit een praktijkopdracht, een beroepsproduct, een gesprek, een observatie in de praktijk of een combinatie van deze onderdelen. In het servicedocument staat beschreven **welke afnamevorm voor dit exameninstrument is uitgewerkt** en hoe de beoordeling plaatsvindt.

Wij realiseren ons dat opleidingen hun onderwijs en examinering soms anders hebben ingericht. Het kan daarom voorkomen dat de standaard afnamevorm van een exameninstrument niet volledig aansluit bij de manier waarop een opleiding het onderwijs heeft georganiseerd.

In dat geval kan in overleg worden gekeken naar **alternatieve afnamevormen of aanpassingen aan het exameninstrument**. Denk bijvoorbeeld aan een andere combinatie van examenonderdelen of een aangepaste manier van beoordelen. Dergelijke aanpassingen worden altijd afgestemd met de opleiding en moeten plaatsvinden **voordat het exameninstrument ter vaststelling wordt aangeboden aan de examencommissie**.

Afhankelijk van de aard en omvang van de aanpassing kunnen hiervoor **ontwikkel- of aanpassingskosten** in rekening worden gebracht. Heeft uw opleiding specifieke wensen rondom de afnamevorm van het examen? Neem dan gerust contact met ons op om de mogelijkheden te bespreken.

Vaststelling van het exameninstrument

Exameninstrumenten van Exalo worden aangeboden voor gebruik via een **Route 2 vaststellingsprocedure**. Dit betekent dat het exameninstrument wordt vastgesteld door de **examencommissie van de onderwijsinstelling** die het examen gebruikt.

Wij adviseren daarom om vóór aanschaf of inzet **af te stemmen met de eigen examencommissie** of deze werkwijze aansluit bij het beleid van de instelling. Het servicedocument en de bijbehorende toetsmatrijs zijn opgesteld om examencommissies te ondersteunen bij deze beoordeling.

Vragen of aanvullende informatie

Heeft uw opleiding of examencommissie aanvullende vragen over het exameninstrument, de documentatie of de inzet in de praktijk? Neem dan gerust contact met ons op. Wij denken graag mee:

→ <https://exalo.nl>

→ info@exalo.nl